

P 7311 Anglistika-amerikanistika

ANGLICKÝ JAZYK

Vstupní požadavky

Uchazeč musí být absolventem magisterského studia nejlépe filologických, zejména anglistických oborů. Uchazeč o studium v doktorském studijním programu by měl prokázat jednak hluboké znalosti oboru, jednak jasnou představu o odborné perspektivě a profesních záměrech.

V rámci přijímacího řízení uchazeč o doktorské studium seznámí zkušební přijímací komisi se svým předchozím odborným vývojem, obory předchozího studia, odbornou praxí, dosavadní publikační činností v oboru, případně v oborech příbuzných. Při přijímací zkoušce je preferováno předložení projektu budoucí doktorské disertační práce, nad kterou se vede odborná rozprava, v níž se prověřují teoretické i praktické aspekty. Doporučený rozsah projektu doktorské disertační práce je 3-5 normostran (900-1500 slov). Projekt by měl obsahovat úvodní část – zdůvodnění volby tématu a cíle, teoretický úvod (rozbor příslušné literatury a názorů na problematiku), metodologii zpracování (materiál, rozsah a sběr, postup, metody, pracovní hypotézy), předpokládané výsledky a jejich význam a hlavní bibliografie. Projekt by měl být předložen v angličtině.

Rozprava nad předloženým tématem doktorské disertační práce by měla prokázat kompetence uchazeče k řešení příslušné odborné problematiky (rozprava o tematickém záměru, výběru tématu, znalosti problematiky a příslušné literatury, formálním a metodologickým zpracování, možnosti realizace ap.). U přijímací zkoušky je ověřována znalost odborné literatury (na základě předloženého seznamu čtyř), dále funkční znalost angličtiny (v případě cizinců též češtiny) formou četby, překladu a rozboru krátkého lingvistického textu zvoleného komisí. Prověřuje se nejen znalost obecně teoretických základů oboru, ale i orientace k problematice související s tématem zamýšlené disertační práce.

V případě uchazečů s jiným mateřským jazykem, než je čeština nebo slovenština, je požadována znalost češtiny nebo slovenštiny na úrovni nejméně B2 (evropského referenčního rámce pro jazyky), tj. uchazeč by měl ovládat češtinu natolik, aby mohl číst českou lingvistickou literaturu a sledovat české lingvistické přednášky a diskuse. Znalost češtiny je nutná proto, že studium lingvistické anglistiky vychází na všech stupních z lingvistických koncepcí Pražské jazykovědné školy, a to zejména pokud jde o lingvistickou charakteristiku a aplikaci konfrontačního přístupu.

Studijní předměty

Doktorský studijní program v oboru *Anglický jazyk* se realizuje formou individuálního studijního plánu, jehož obsahem je původní vědecká práce zaměřená především na základní výzkum a na prohloubení znalosti metodologie a teorie oboru ve spojení se získáváním dalších odborných znalostí, které jsou potřebné k napsání doktorské disertační práce i pro budoucí odbornou činnost v oboru.

Studijní plán:

Individuální studijní plán je po vypracování předložen ke schválení oborové radě, každý rok je zpracovávána písemná zpráva o kvalitě plnění studijních povinností a dalších aktivitách doktoranda. Tato zpráva je vypracována školitelem, schvalována oborovou radou a opatřena podpisem předsedy oborové rady.

Rozsah a struktura ověřování průběžných studijních výsledků:

V rámci studia student skládá minimálně šest a dle potřeby eventuálně na základě doporučení školitele i více oborových zkoušek. Součástí studijního plánu je:

- *Filozofie* – zkouška na základě písemné práce a rozpravy – podle požadavků Ústavu filozofie a religionistiky FF UK v Praze
- *Cizí jazyk* – zkouška z jednoho ze světových jazyků (N, F, R, Šp, It), podle příslušných požadavků Jazykového centra FF UK v Praze
- *oborová/oborové předměty* (stanoví individuální studijní plán dle volby tématu disertační práce; podle potřeby může být studentovi v individuálním studijním plánu předepsáno i více zkoušek z předmětů užší vědecké specializace)
 - Anglická lingvistika – nástin oboru, historie a současnost I-II
 - I. Pražská škola a anglistika v kontextu současné lingvistiky*
 - II. Teoretické otázky současné anglistické jazykovědy*
- *volitelné oborové semináře* – student absolvuje min. 2 volitelné oborové semináře dle volby tématu disertační práce (*k ukázkám volitelných oborových seminářů viz část C reakreditační žádosti*)
 - volitelný oborový seminář 1: Anglická lexikologie*
 - volitelný oborový seminář 2: Anglická historická lingvistika*
 - volitelný oborový seminář 3: Zvuková stránka mluveného diskursu*
 - volitelný oborový seminář 4 (podle tematického zaměření disertační práce)*
- státní doktorská zkouška

Individuální studijní plán je sestaven tak, aby studentovi pomohl prohloubit odborné znalosti potřebné k napsání doktorské disertační práce. Individuální studijní plán doktoranda bude vycházet z rámcové struktury studijních povinností studentů v doktorských studijních programech na FF UK v Praze (*viz část Bb reakreditační žádosti*). Celkový průběh studia se řídí kreditním systémem.

Ukončení doktorského studia v oboru Anglický jazyk se vztahuje k následujícím požadavkům:

- splnění všech povinností stanovených individuálním studijním plánem,
- úspěšné vykonání státní doktorské zkoušky,
- zpracování a předložení disertační práce, anotace této práce včetně seznamu použité literatury a závěrem její úspěšná obhajoba.

Základní struktura studijních povinností studenta v DSP na FF UK v Praze

Základní struktura studijních povinností (dále jen rámcový studijní plán) studenta v doktorském studiu na FF UK v Praze je složena ze dvou částí: obecné části (A) a specializované části (B).

Obecná část A)

Povinné je pro studenta absolvování předmětu Cizí jazyk. Student dále povinně absolvuje předmět Filozofie anebo s ním ekvivalentní předmět Oborový teoreticko-metodologický seminář (konkretizace názvu předmětu a jeho náplně je na příslušné oborové radě), a to podle toho, který z těchto předmětů příslušná oborová rada bude vyžadovat. Školitel, případně oborová rada stanovuje studentům další studijní povinnosti vycházející z tématu disertační práce studenta a povahy oboru v rozsahu 10 kreditů. Rozsah, počet studijních povinností a forma kontroly dosažených studijních výsledků je na příslušné oborové radě. Celkový objem kreditové dotace obecné části rámcového studijního plánu je 22 kreditů.

Specializovaná část B)

Povinné je pro studenta absolvování Doktorského semináře, který si student zapisuje v každém semestru v rámci standardní délky studia. Absolvováním doktorských seminářů získá student celkem 18 kreditů.

Podstatnou část studijních povinností specializované části studijního plánu tvoří vědeckovýzkumné aktivity.

Vědeckovýzkumné aktivity jsou rozděleny na aktivity publikační, grantové, konferenční a na studijní stáže. Minimální počet kreditů za publikační aktivity činí 30 kreditů, za grantové aktivity 5 kreditů pro studenty v prezenční formě studia a 10 kreditů pro studenty v kombinované formě studia. Minimální počet kreditů za studijní stáže činí rovněž 10 kreditů. Minimální počet kreditů za konferenční aktivity není stanoven. Povinný minimální počet kreditů za vědeckovýzkumné aktivity činí 70 kreditů, doporučený minimální počet 90 kreditů. Nedosáhne-li student doporučeného minimálního počtu kreditů za vědeckovýzkumné aktivity, plní studijní povinnosti v hodnotě kreditového rozdílu mezi povinným minimálním a doporučeným minimálním počtem kreditů za vědeckovýzkumné aktivity v rámci volitelných studijních povinností specializační části studijního plánu, resp. 20 kreditů z doporučeného minimálního počtu kreditů za vědeckovýzkumné aktivity může student splnit v rámci volitelných studijních povinností specializační části studijního plánu. Volitelná část specializační části studijního plánu zahrnuje volitelné oborové zkoušky z předmětu užší vědecké specializace a absolvování přednášek domácího nebo zahraničního hosta na pracovišti. Součástí volitelné části studijního plánu je i podíl studenta na pedagogické činnosti pracoviště.

Splní-li student studijní povinnosti v rámci vědeckovýzkumných aktivit ve výši doporučeného minimálního počtu kreditů, není povinován absolvovat volitelné studijní povinnosti z volitelné části studijního plánu. Plní-li student průběžně během studia studijní povinnosti i z volitelné části studijního plánu (např. podílí-li se průběžně během studia na pedagogické činnosti pracoviště), odečítají se mu kredity za tyto studijní povinnosti z doporučeného minimálního počtu 90 kreditů za vědeckovýzkumné aktivity. Uznatelný počet kreditů za volitelné studijní povinnosti z volitelné části studijního plánu činí 20 kreditů. Student je povinen nejpozději do konce druhého úseku (ročníku) studia odevzdat teze disertační práce.

Základní struktura studijních povinností studenta

A) OBECNÁ ČÁST

základní struktury studijních povinností studenta v doktorském studiu se zaměřením na prohloubení obecných základů v daném studijním oboru doktorského studijního programu, resp. na studium odborných disciplín souvisejících s daným doktorským studijním oborem / programem

Cizí jazyk	6 kr.	
Filozofie	6 kr.	
Oborová/-é zkouška/-y z předmětů užší vědecké specializace	2x9 kr.	Zkoušku/-y a jeho/jejich kreditovou dotaci předepisuje školitel a schvaluje oborová rada v rámci stanoveného. Podle potřeby mohou být studentovi v individuálním studijním plánu kromě uvedených zkoušek předepsány i další volitelné zkoušky z předmětů užší vědecké specializace. V případě, že bude v OBECNÉ ČÁSTI individuálního studijního plánu stanovena oborová zkouška pouze z jednoho předmětu (I nebo II), bude její kreditová dotace odpovídat dotaci stanovené ve všeobecné základní studijní struktuře (10 kr.).
Předměty užší vědecké specializace Anglická lingvistika – nástin oboru, historie a současnost I-II I. Pražská škola a anglistika v kontextu současné lingvistiky (9 kreditů) II. Teoretické otázky současné anglistické jazykovědy (9 kreditů) (2 x 9 = 18 kreditů)		
	30 kr.	

B) SPECIALIZOVANÁ ČÁST

základní struktury studijních povinností studenta v doktorském studiu se zaměřením na vlastní vědeckou přípravu a řešení dílčích vědeckých úkolů tématu disertační práce

Doktorský seminář I-VI (kontrola a konzultace postupu prací na doktorské disertaci)	6x3 kr.	<i>Doktorský seminář</i> student zapisuje každý semestr a poskytuje studentovi možnost průběžné metodické podpory ze strany školitele při zpracovávání tématu disertační práce – seminář bude probíhat formou individuálních konzultací posluchačů se školiteli.
Vědeckovýzkumné aktivity¹	90 kr.	Doporučený minimální počet kreditů za vědeckovýzkumné aktivity

Minimální počet kreditů

70 kr.

Povinný minimální počet kreditů za vědeckovýzkumné aktivity.

<u>Publikační aktivity</u>		
Studie ve fakultním časopisu nebo sborníku, resp. v odborném periodiku mimo AV ČR v.v.i.	10 kr.	Studie publikovaná nebo přijatá do tisku.
Studie v recenzovaném domácím odborném periodiku	15 kr.	Studie publikovaná nebo přijatá do tisku.
Studie v recenzovaném zahraničním odborném periodiku	20 kr.	Studie publikovaná nebo přijatá do tisku.
Studie v domácím karentovaném odborném periodiku	25 kr.	Studie publikovaná nebo přijatá do tisku.
Studie v zahraničním karentovaném odborném periodiku	30 kr.	Studie publikovaná nebo přijatá do tisku.
Recenze v odborném domácím / zahraničním periodiku	1 / 2 kr.	Recenze publikovaná nebo přijatá do tisku.
Kapitola v odborné monografii o rozsahu min. 30 normostran	30 kr.	Studie publikovaná nebo přijatá do tisku.
Minimální počet kreditů		
	30 kr.	
<u>Grantové aktivity</u>		
Úspěšný grantový projekt podaný u interní grantové agentury UK (navrh. / spolunavrh., řešitel / spoluřeš.)	15 kr.	Student podal a řešil projekt.
Úspěšný grantový projekt mimo interní grantové agentury UK (nevid. v CEP) (- / -, - / -)	20 kr.	Student se podílel na přípravě projektu a jeho následném řešení.
Úspěšný grantový projekt mimo interní grantové agentury UK (evid. v CEP) (- / -, - / -)	30 kr.	Student se podílel na přípravě projektu a jeho následném řešení.
Neúspěšný grantový projekt podaný u interní grantové agentury UK (- / -, - / -)	5 kr.	Student se podílel na podání projektu, ale nebyl financován.

¹ Povinný minimální počet kreditů za vědeckovýzkumné aktivity činí 70, doporučený minimální počet pak 90 kreditů. Nedosáhne-li student doporučený minimální počet kreditů za vědeckovýzkumné aktivity, plní student studijní povinnosti v hodnotě kreditového rozdílu mezi povinným minimálním a doporučeným minimálním počtem kreditů za vědeckovýzkumné aktivity v rámci volitelných studijních povinností specializační části základní struktury studijních povinností studenta v doktorském studiu, resp. 20 kreditů z doporučeného minimálního počtu kreditů za vědeckovýzkumné aktivity může student splnit v rámci volitelných studijních povinností specializační části základní struktury studijních povinností studenta v doktorském studiu.

Neúspěšný grantový projekt podaný mimo interní grantové agentury UK (- / -, - / -)	10 kr.	Student se podílel na podání projektu, ale nebyl financován.
Minimální počet kreditů	5 / 10 kr.	<i>5 kr. pro studenty v prezenční formě, 10 kr. v kombinované formě studia</i>
<u>Konferenční aktivity</u>		
Aktivní účast (poster, přednáška) na konferenci nebo workshopu (kolokviu) pořádaného v rámci UK	10 kr.	
Aktivní účast (poster, přednáška) na konferenci nebo workshopu (kolokviu) pořádaného mimo UK (domá- cí)	20 kr.	
Aktivní účast (poster, přednáška) na konferenci nebo workshopu (kolokviu) pořádaného mimo UK (zahr.)	30 kr.	
Aktivní účast (poster, přednáška) na prestižní mezinárodní vědecké konferenci ²	40 kr.	
Minimální počet kreditů	nestanoven	
<u>Studijní stáže</u>		
První krátkodobá stáž / studijní pobyt v zahr. nebo na jiném domácím specializ. pracovišti (< 1 m)	10 kr.	
První semestrální zahraniční stáž (min. 3 měsíce)	20 kr.	
Druhá a další krátkodobá stáž / studijní pobyt v zahr. nebo na jiném dom. specializ. pracovišti (< 1 m)	15 kr.	
Druhá a další semestrální zahraniční stáž (min. 3 měsíce)	25 kr.	
Minimální počet kreditů	10 kr.	
<u>Volitelná část³</u>		
<i>Volitelné oborové semináře z předmětu užší vědecké specializace</i>	2x8 kr.	Student absolvuje min. 2 volitelné oborové semináře dle volby tématu disertační práce (k ukázkám volitelných oborových seminářů viz část C reakreditační žádosti).
1. Anglická lexikologie (8 kreditů)		
2. Anglická historická lingvistika (8 kreditů)		
3. Zvuková stránka mluveného diskurzu (8 kreditů)		
4. (podle tematického zaměření disertační práce) (8 kreditů) (2 x 8 = 16 kreditů)		
Přednáška domácího nebo zahraničního hosta na pracovišti	2 kr.	Potvrzení kreditů za přednášku je v kompetenci školitele.
Pedagogická činnost pod dohledem školitele	4 kr.	Kreditová dotace za pedagogickou činnost v konkrétním akademickém roce.
v rozsahu	22 kr.	
Odevzdání rozpracovaných tezí disertační práce ⁴ (k požadavkům na tuto studijní povinnosti viz část C reakreditační žádosti, s. 19)	10 kr.	Teze disertační práce student odevzdává nejpozději do konce 2. ročníku
Odevzdání disertační práce	40 kr.	CELKEM ZA STUDIUM ZÍSKÁVÁ STUDENT 180 KREDITŮ

Minimální počty kreditů nutných pro zápis do studia:

- 1) Pro zápis do druhého úseku studia 30 kreditů.
- 2) Pro zápis do třetího úseku studia 60 kreditů.

(úsekem studia je ročník)

Zápis do dalšího úseku / roku studia je podmíněn ročním hodnocením plnění individuálního studijního plánu, které vypracovává a oborové radě předkládá školitel.

Termíny hodnocení stanovuje harmonogram akademického roku. Přílohou hodnocení je písemná zpráva studenta, která obsahuje zejména soupis publikovaných a k publikaci přijatých prací, účast na konferencích, zahraničních stážích apod.

² Přiznání titulu „prestižní“ příslušné mezinárodní konferenci je v gesci předsedy příslušné oborové rady.

³ Viz zde pozn. č. 2.

⁴ Konkrétní požadavky na *Rozpracované teze disertační práce* určí příslušná oborová rada v souladu se specifiky konkrétního doktorského studijního oboru.

Požadavky na státní doktorskou zkoušku

Pro možnost obhajoby závěrečné práce student musí:

1. Splnit 180 kreditů za studium.
2. Splnit všechny povinné studijní povinnosti obecné části studijního plánu v plném rozsahu.
3. Absolvovat Doktorský seminář v rozsahu 18 kreditů.
4. Splnit kreditové minimum za vědeckovýzkumné aktivity specializované části základní struktury studijního plánu v rozsahu 60 kreditů.
5. Splnit publikační minimum v rozsahu 30 kreditů.
6. Splnit grantové minimum v rozsahu 5, resp. 10 kreditů.
7. Splnit minimální studijní povinnosti v rámci studijních stáží v rozsahu 5 kreditů.
8. Složit státní doktorskou zkoušku.
9. Odevzdat disertační práci.

V rámci státní doktorské zkoušky a obhajoby disertační práce je prokazována schopnost a připravenost k samostatné činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje k samostatné teoretické činnosti. Disertační práce musí obsahovat původní a uveřejněné výsledky nebo výsledky přijaté k uveřejnění. (podle zákona VŠ č. 111/98 Sb. § 47 odst. 4).

Státní doktorská zkouška ověřuje metodologické, problémové i faktografické znalosti oboru jako celku.

Úspěšní absolventi doktorského studijního programu získávají akademický titul Ph.D. (uváděný za jménem) podle zákona o VŠ č. 111/98 Sb. § 47 odst. 5.

V rámci doktorského studijního oboru v oboru *Anglický jazyk* jsou požadavky na SDZk specifikovány takto:

- **obsah zkoušky:** zkouška zahrnuje kromě anglistiky také obecnou lingvistiku a vychází z 5 zkušebních otázek (anglická gramatika, lexikologie, historický vývoj, obecná lingvistika a monografie). Příklady tématických okruhů:
 - a) **anglistika** (po jedné otázce z každé oblasti):
 - *gramatika:* morfologie (slovní druhy a jejich gramatické kategorie), syntax (větné členy a jejich realizace, slovesná valence, slovosled, negace, komunikativní větné typy, souvětí souřadné a podřadné)
 - *lexikologie:* prostředky obměny a doplňování slovní zásoby (slovotvorné procesy, sémantické posuny, výpůjčky), lexikální sémantika (význam a jeho dimenze, typy lexikálních jednotek, paradigmatické a syntagmatické lexikální vztahy, struktura lexika, teorie polí, komponentová analýza) a frazeologie (víceslovné jednotky).
 - *historický vývoj:* historická stadia anglického jazyka, jejich charakteristika a návaznost z hlediska gramatického, zvukového (pravopisného), lexikálního a slovotvorného, vnější kulturně-politické faktory ovlivňující vývoj angličtiny
 - b) **obecná lingvistika:** jazykový znak, langue-parole, centrum-periferie, hierarchizace a realizace jazykových rovin a jejich odpovídající jednotky, vztahy na rovině větné, vztahy na rovině textové (nadvětná syntax), aktuální členění větné, textová koheze, mluvní akty, pragmatika, typologie – klasifikace jazyků, nástin vývoje jazykovědy
 - c) **monografie:** znalost 5 odborných monografií z povinného seznamu (po jedné z každé oblasti, tj. z rovin jazykového systému, lexikologie a historického vývoje), z nichž jedna bude vybrána jako součást zkoušky. Zjišťován bude jednak celkový přehled o monografii, jednak znalost konkrétních otázek a témat řešených v monografii.
- rozsah zkoušky: u otázek z anglistiky a obecné lingvistiky vyplývá jednak z předepsané literatury dle seznamu, jednak z programu seminářů doktorského studia (včetně předepsané literatury k těmto seminářům); u otázky týkající se monografie vyplývá z výběru 5 povinných monografií, uvedených na seznamu (z nichž jedna bude vybrána jako součást zkoušky)
- průběh: zkouška probíhá alespoň z části anglicky, a to v celkovém trvání maximálně 60 minut; hlavním účelem zkoušky je prověřit rozsah obecných znalostí i kvalitu jednotlivých poznatků v příslušných oborech
- součástí klasifikace je i hodnocení úrovně praktické jazykové znalosti, tj. uchazeč může neprospěť na základě nedostatečné znalosti jazyka bez ohledu na odborné znalosti

– Přílohy (tematické okruhy, seznam doporučené literatury, seznam monografií):

1. Tematické okruhy otázek:

a) anglistika:

(i) **gramatika** – roviny jazykového systému (*morfologie, syntax, nadvětná syntax – text*):

1. Jazykový systém v pojetí členů Pražské školy
2. Roviny jazykového systému
3. Fonologický přínos Pražské školy
4. Morfologická rovina: slovní druhy, vztah k vyšším rovinám
5. Syntax věty jednoduché: větné typy a větné vzorce
6. Klasifikace vět vedlejších a závislostní vztahy v složitém souvětí
7. Pojetí věty v domácí a britské lingvistické tradici
8. Skalární vs. dichotomické pojetí gramatických kategorií
9. Nadvětná rovina v pojetí členů Pražské školy
10. Informační struktura: domácí a britské teorie
11. Prostředky informační struktury v angličtině a češtině
12. Pragmatické a stylistické aspekty promluvy

(ii) **lexikologie:**

1. Lexicology, word-formation, lexical semantics (status, main areas, basic terms)
2. Derivation (prefixation, suffixation), compounding

3. Conversion, semantic shift or transfer
4. WF processes involving shortening
5. Minor processes (root-creation or word-manufacture, onomatopoeia, rhyming-slang)
6. Multiword units (collocations, stereotyped sequences, idioms)
7. Transitions and points of contact between word-formation processes (derivation-compounding, conversion-compounding, compounding-shortening, etc.)
8. Lexical borrowing
9. Neologism and lexicalization
10. Paradigmatic and syntagmatic relations between lexical units
11. Hierarchical sense relations – types and properties
12. Hyponymy (taxonymy) and meronymy
13. Synonymy and antonymy (opposition)
14. Polysemy a homonymy
15. Word meaning – types, theories, approaches (field theory, componential analysis, relational approach, prototype theory)

(iii) **historický vývoj**

1. Změna a variace v jazyce.
2. Obecné parametry jazykové změny na jednotlivých jazykových plánech v aplikaci na vývoj angličtiny.
3. Metody v historické lingvistice.
4. Obecný vývoj angličtiny v typologických souvislostech.
5. Místo angličtiny mezi germánskými jazyky ve funkčně-strukturních a sociolingvistických souvislostech.
6. Základní tendence fonologického vývoje od pragermánštiny po ranou moderní angličtinu. Historické proměny vztahu mezi zvukem a pravopisem.
7. Základní tendence morfologického vývoje od pragermánštiny po ranou moderní angličtinu. Úloha analogie v historii angličtiny.
8. Základní tendence syntaktického vývoje od pragermánštiny po ranou moderní angličtinu. Historické souvislosti mezi plánem morfologickým a syntaktickým.
9. Základní tendence lexikálního vývoje od pragermánštiny po ranou moderní angličtinu. Slovní zásoba moderní angličtiny jako historický produkt.
10. Základní tendence vývoje slovo tvorby od pragermánštiny po ranou moderní angličtinu. Historické souvislosti mezi vývojem slovní zásoby a slovo tvorbou. Souvislosti mezi flektivní a derivační morfologií.
11. Vývoj standardního jazyka v sociolingvistických souvislostech.
12. Historické okolnosti vzniku regionálních variet současné angličtiny.
13. Stará angličtina – souhrnný pohled ve funkčně-strukturních a sociolingvistických souvislostech.
14. Střední angličtina – souhrnný pohled ve funkčně-strukturních a sociolingvistických souvislostech.
15. Raná moderní angličtina – souhrnný pohled ve funkčně-strukturních a sociolingvistických souvislostech.

(iv) **fonetika a fonologie**

1. Principy popisu řeči ve vztahu k systémové segmentaci a jejímu funkčnímu využití ve struktuře anglického jazyka; fonetický a fonologický přístup; historický a typologický aspekt problematiky
2. Využití artikulačních a akustických vlastností řeči v popisu fonologické stavby anglického jazyka; pojetí distinktivních rysů v různých koncepcích; hlavní varianty nelineárních přístupů (autosegmentální f., metrická f., feature geometry, teorie optimality).

b) obecná lingvistika:

1. Jazykový znak a jeho pojetí, vztahy mezi jazykovými znaky
2. Hierarchizace a realizace jazykových rovin a jejich odpovídající jednotky
3. Morfologie: morfém, slovo, slovní druhy, gramatické kategorie
4. Syntax: větné členy, vztahy na rovině větné, valence a větné vzorce
5. Text a diskurz: Vztahy na rovině textové (nadvětná syntax)
6. Aktuální členění větné (malostranský a brněnský přístup)
7. Textová koheze (gramatická a lexikální) a koherence
8. Sémantika: pojetí významu, význam na různých jazykových rovinách
9. Některé pragmatické aspekty popisu jazyka
10. Mluvní akty
11. Konvenční (presupozice, inference) a nekonvenční implicitní význam (Griceův kooperační princip, konverzační maximy a implikatury)
12. Langue-parole
13. Centrum-periférie
14. Typologická klasifikace jazyků
15. Nástin vývoje jazykovědy: strukturalismus, transformační generativní gramatika, funkční směry v lingvistice (Firth, Halliday).

c) monografie (obecná charakteristika, hlavní probíraná témata, specifické otázky na konkrétní kapitoly, problémy)

2. Seznam doporučené literatury:

Roviny jazykového systému (morfologie, syntax, nadvětná syntax - text):

Mathesius, V., *Obsahový rozbor současné angličtiny*, ČSAV, 196

Dušková, L. a kol., *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*, Academia,

Greenbaum S., R. Quirk, *A Student's Grammar of the English Language*, Longman, 1990 (nebo: Quirk, R. et al., *A Grammar of Contemporary English*, Longman, 1979)

Quirk, R., et al., *A Comprehensive Grammar of the English Language*, Longman, 1985 (vybrané kapitoly: kap. 1 „Varieties of English“, kap. 5 „Nouns and determiners“; kap. 15 „Syntactic and semantic functions of subordinate clauses“)

Halliday, M.A.K., R. Hasan, *Cohesion in English*, Longman, 1976.

Daneš, F. (ed.), *Papers on Functional Sentence Perspective*, Academia, 1974

(nebo Firbas, J., *Functional Sentence Perspective in Written and Spoken Communication*, Cambridge University Press, 1992)

Yule, G., *Pragmatics*, Oxford University Press, 1996

Lexikologie:

Bauer, L., Huddleston, R., 19 „Lexical word-formation“. In: Huddleston, R., Pullum, G.K., *The Cambridge Grammar of the English Language*, Cambridge University Press, 2002

Cruse, A., *Meaning in Language*, Oxford University Press, 2000, 2004 (2nd ed.)

Lipka, L., *English Lexicology*, Gunter Narr, 2002 (An Outline of English Lexicology, 1990)

Lehrer, A., *Semantic Fields and Lexical Structures*, North-Holland, 1974

Stubbs, M., *Words and Phrases. Corpus Studies of Lexical Semantics*, Blackwell, 2001

Historický vývoj:

Campbell, Lyle: *Historical Linguistics: An Introduction*. Edinburgh University Press, 1998.

Fisiak, Jacek: *An Outline History of English*. Vol. 1: *External History*. Poznan 1995.

Gelderen, Elly: *A History of the English Language*. John Benjamins, Amsterdam/Philadelphia, 2006.

Görlach, Manfred: *The Linguistic History of English: An Introduction*, MacMillan, 1994.

Kavka, S. J.: *Past and Present of the English Language*, Faculty of Arts, University of Ostrava, 2007.

Lass, Roger: *The Shape of English*. London: J.M. Dent, 1987.

McMahon, April M. S.: *Understanding Language Change*. Cambridge University Press, 1994, 2002.

Millward, C. M.: *A Biography of the English Language*, 2nd ed., Harcourt Brace, 1996.

Vachek, J.: *Historický vývoj angličtiny*, 5., doplněné vydání, SPN, 1972.

Obecná lingvistika:

Čermák, F., *Jazyk a jazykověda*, Karolinum, 2004.

Crystal, D., *The Cambridge Encyclopedia of Language*, Cambridge University Press, 1997.

Černý, J., *Dějiny lingvistiky*, Votobia, 1996.

3. Povinný seznam monografií

Roviny jazykového systému:

Allerton D. J., *Valency and the English Verb*, Academic Press, 1982

Firbas, J., *Functional Sentence Perspective in Written and Spoken Communication*, Cambridge UP, 1992

Kooij, J. G., *Ambiguity in natural language*, North-Holland Pub. Co., 1971

Travaux sv. 2, 1966 (Centre and Periphery; obecné stati a stati s aplikací na angličtinu)

Prague Linguistic Circle Papers, New Series – vybraný svazek

Prague Studies in English (vybraný svazek)

Brno Studies in English (vybraný svazek)

Lexikologie:

Plag, I., *Word-formation in English*, Cambridge University Press, 2003

Sinclair, J., *Trust the Text*, Routledge, 2004

Hoey, M., *Lexical Priming-A new theory of words and language*, Routledge, 2005

Murphy, M. Lynne, *Semantic Relations and the Lexicon*, Cambridge University Press, 2003

Historický vývoj:

Aitchison, Jean, *Language Change: Progress or Decay*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001

Görlach, Manfred, *Introduction to Early Modern English*. Cambridge: Cambridge University Press, 1991

J q i . 'T0' 'F 0F gkucp. 'C' J kuxqt { 'qh'v'j g'Gpi rkuj 'Ncpi wci g.'EWR'4228''''

*****Mugglestone, Lynda (ed.), *The Oxford History of English*, Oxford University Press, 2006